

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування

Факультет управління економіки та права
(назва факультету)

Кафедра права
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з навчально-виховної роботи

_____ **Віталій БОЯРЧУК**

“ _____ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Адміністративне право та процес України
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

(шифр і назва спеціальності)

Робоча програма дисципліни «Адміністративне право та процес України» для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право» денна та заочна форми навчання.

Розробник: доцент кафедри права Руданецька О.С., к.ю.н., доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри права

Протокол від «__28__» серпня 2024 року № __2__.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

_____
Г.І. Грещук
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії (ради) факультету управління економіки та права

Протокол від «29» серпня 2024 року №_1_.

Голова методичної комісії
_____
(підпис)

_____
В.М. Ковалів
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Освітній рівень: «бакалавр»

Спеціальність «Право»

Характеристика навчальної дисципліни: обов'язкова

Кількість кредитів - 9

Загальна кількість годин – 270

Вид контролю: екзамен

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання : III семестр – 3 год.

IV семестр – 5 год.

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Адміністративне право як галузь права.

Поняття і предмет адміністративного права України. Метод адміністративно-правового регулювання суспільних відносин. Принципи адміністративного права. Співвідношення адміністративного права із суміжними галузями права. Система адміністративного права. Роль та місце адміністративного права в побудові правової держави.

Поняття адміністративного права як науки. Розвиток науки адміністративного права. Найважливіші наукові праці з адміністративного права. Роль науки у розвитку адміністративного права і удосконаленні публічного управління на сучасному етапі.

Адміністративне право як наука та навчальна дисципліна.

Тема 2. Адміністративно-правові норми та адміністративно-правові відносини.

Поняття адміністративно-правової норми. Державні гарантії дії адміністративно-правових норм. Відмінності адміністративно-правових норм від норм інших галузей права. Структура адміністративно-правової норми. Гіпотеза та її види. Диспозиція та її особливості. Санкція. Класифікація адміністративно-правових норм за спрямованістю змісту. Класифікація адміністративно-правових норм за адресатами або суб'єктами. Класифікація адміністративно-правових норм за формою припису. Адміністративне бачення. Класифікація адміністративно-правових норм за галузевою належністю. Класифікація адміністративно-правових норм за межею дії. Класифікація адміністративно-правових норм за ступенем спільності. Класифікація адміністративно-правових норм за повнотою викладених велінь. Класифікація адміністративно-правових норм за юридичною силою.

Поняття і зміст адміністративно-правових відносин. Державне управління – сфера виникнення адміністративно-правових відносин. Адміністративно-правові відносини не управлінського змісту. Адміністративно-правові відносини у сфері електронного цифрового підпису. Адміністративне право і адміністративні правовідносини.

Тема 3. Адміністративно-правовий статус Президента України.

Конституційне закріплення правового статусу Президента України.

Співвідношення правового статусу Президента України з правовим статусом гілок влади. Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади за Конституцією України. Повноваження Президента України щодо організаційного формування системи органів державної виконавчої влади.

Повноваження Президента України щодо визначення змісту функціонування системи органів державної виконавчої влади. Повноваження Президента України щодо забезпечення законності у сфері виконавчої влади.

Консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби, що створюються Президентом України для здійснення своїх повноважень.

Тема 4. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права

Поняття органу виконавчої влади, його ознаки. Правовий стан органу виконавчої влади. Компетенція, підвідомчість і повноваження. Види органів виконавчої влади. Організаційна структура і штати органів виконавчої влади. Вищі і центральні органи виконавчої влади. Порядок формування, склад і компетенція Кабінету Міністрів України. Загальні функції і система міністерств та інших центральних органів виконавчої влади України.

Тема 5. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права

Функції публічного управління, які покладаються на органи місцевого самоврядування. Основи взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Тема 6. Громадські об'єднання та політичні партії як суб'єкти адміністративного права

Поняття та види громадських об'єднань. Політичні партії. Принципи їх створення і діяльності. Обмеження на створення і діяльність громадських об'єднань. Поняття легалізації громадських об'єднань і її шляхи. Припинення діяльності громадських об'єднань. Права громадських об'єднань. Державний нагляд та контроль за діяльністю громадських об'єднань. Відповідальність громадських об'єднань.

Тема 7. Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права

Адміністративно-правовий статус громадян України. Адміністративна правоздатність і дієздатність громадян. Права та обов'язки громадян у сфері публічного управління. Форми участі громадян в публічному управлінні. Адміністративно-правові гарантії суб'єктивних прав громадян. Іноземні громадяни і особи без громадянства як суб'єкти адміністративного права, особливості їх адміністративно-правового статусу.

Тема 8. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки, склад.

Поняття адміністративного правопорушення. Склад адміністративного правопорушення. Юридичний аналіз об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта, суб'єктивної сторони адміністративного правопорушення. Відокремлення адміністративних правопорушень від злочинів і дисциплінарних проступків.

Вчинення адміністративного правопорушення умисно. Вчинення адміністративного правопорушення з необережності. Види адміністративних правопорушень. Запобігання адміністративним правопорушенням.

Тема 9. Поняття та підстави адміністративної відповідальності.

Поняття і підстави адміністративної відповідальності. Відокремлення адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності. Вік, після досягнення якого настає адміністративна відповідальність. Відповідальність неповнолітніх.

Відповідальність посадових осіб. Відповідальність військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів. Відповідальність іноземних громадян і осіб без громадянства. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність (крайня необхідність, необхідна оборона, неосудність).

Тема 10. Адміністративно-правові режими.

Поняття і види адміністративно-правових режимів. Постійні та тимчасові адміністративно-правові режими. Поняття правового режиму надзвичайного стану. Режим зони надзвичайної екологічної ситуації. Правовий режим воєнного стану. Режим державної таємниці. Режим державного кордону. Митний режим.

Тема 11. Поняття та особливості адміністративного процесу.

Соціальне призначення адміністративного процесуального права. Вузький та широкий підхід до розуміння сутності адміністративного процесу. Предмет адміністративного процесуального права України. Метод адміністративного процесуального права. Принципи адміністративного

процесуального права та адміністративного процесу. Поняття та особливості адміністративного процесу. Структура адміністративного процесу. Адміністративні провадження та їх види.

Тема 12. Адміністративно-процесуальні норми та відносини.

Поняття, ознаки та основні риси норм адміністративного процесуального права. Структура норм адміністративно-процесуального права. Класифікація адміністративно-процесуальних норм. Джерела адміністративно-процесуального права. Конституція України, міжнародні договори, Кодекси України, Закони України, Укази Президента України, правові акти органів виконавчої влади, Постанови Пленуму Верховного Суду України, як джерела адміністративно-процесуального права.

Поняття та основні риси адміністративних процесуальних правовідносин. Специфічні ознаки адміністративних процесуальних правовідносин. Суб'єкти адміністративних процесуальних відносин та їх адміністративна процесуальна право- та дієздатність.

Тема 13. Суб'єкти адміністративного процесу

Поняття і класифікація суб'єктів адміністративного процесуального права. Правоздатність і дієздатність суб'єктів адміністративного процесуального права. Особи, які розглядають і вирішують адміністративні справи. Особи, які обстоюють в адміністративному процесі особисті права та законні інтереси у провадженнях у сфері управління, в провадженнях з адміністративного судочинства та в адміністративно-деліктних провадженнях. Особи, які представляють та захищають інтереси інших осіб.

Тема 14. Процесуальні строки та судові витрати

Поняття процесуальних строків та їх значення в адміністративному процесі. Процесуальні строки, встановлені законом. Процесуальні строки, що встановлюються судом, органом владних повноважень (посадовою особою), іншим уповноваженим органом. Перебіг процесуальних строків. Обчислення процесуальних строків. Види процесуальних строків та їх характеристика. Строки звернення за захистом порушених прав. Строки повідомлення про час і місце розгляду справи. Строки розгляду адміністративної справи. Строки оскарження постанов у справі та перегляду справи.

Тема 15. Адміністративне доказування та докази в адміністративному процесі

Поняття адміністративного процесуального доказування. Презумпція правомірності дій позивача. Джерела доказів в адміністративному процесі. Пояснення сторін, третіх осіб та їхніх представників. Показання свідків. Письмові докази. Речові докази. Висновки експертів. Дослідження та оцінка доказів в адміністративному процесі. Загальновідомі обставини. Визнані факти. Класифікація доказів. Обвинувальні докази. виправдовувальні докази. Первісні та похідні докази.

Тема 16. Провадження в справах про адміністративні правопорушення

Завдання, принципи і правове регулювання провадження в справах про адміністративні правопорушення. Докази в справі про адміністративне правопорушення, їх поняття, джерела та оцінка. Правовий стан осіб, які беруть участь в справах про адміністративні правопорушення. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Поняття та види стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення. Порушення справи і попереднє з'ясування її обставин. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення і порядок його складення. Розгляд справи і винесення постанови. Оскарження постанови і перегляд справи. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

Тема 17. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень

Обов'язковість постанови про накладення адміністративного стягнення. Порядок виконання постанови про накладення адміністративного стягнення. Впровадження по виконанню постанови про винесення попередження. Провадження по виконанню постанови про оплатне вилучення предмета та конфіскацію предмета та грошей. Провадження по виконанню постанови про позбавлення спеціального права. Органи, що виконують постанову про позбавлення спеціального права. Провадження по виконанню постанови про застосування виправних робіт.

Тема 18. Провадження в адміністративних справах про дисциплінарні проступки державних службовців

Правовий інститут дисциплінарної відповідальності. Юридична відповідальність та дисциплінарна відповідальність: співвідношення понять. Підстава для притягнення до дисциплінарної відповідальності. Загальна характеристика дисциплінарного проступку. Поняття та види дисциплінарних стягнень. Проблема законодавчого регулювання провадження в справах про дисциплінарні проступки. Стадії провадження в справах про дисциплінарні проступки. Службове розслідування: поняття, підстави, види. Особливості дисциплінарної відповідальності окремих видів державних службовців (органів прокуратури, суддів, органів внутрішніх справ, тощо).

Тема 19. Адміністративна юрисдикція

Поняття та види адміністративної юрисдикції адміністративних судів.

Предметна юрисдикція. Справи, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів. Розмежування предметної юрисдикції адміністративних судів. Розгляд кількох пов'язаних між собою вимог.

Інстанційна юрисдикція. Суд першої інстанції. Суд апеляційної інстанції. Суд касаційної інстанції.

Територіальна юрисдикція (підсудність). Підсудність справ за вибором позивача. Підсудність справ за місцем проживання або місцезнаходженням відповідача. Підсудність справ за місцем проживання або місцезнаходженням відповідача. Підсудність справ, у яких однією із сторін є суд або суддя. Передача адміністративної справи з одного адміністративного суду до іншого. Недопустимість спорів про підсудність.

Тема 20. Адміністративний позов. Провадження в адміністративному суді першої інстанції

Звернення до адміністративного суду та відкриття провадження в адміністративній справі. Особи, які можуть звертатися до адміністративного суду. Випадки звернення до адміністративного суду суб'єкта владних повноважень. Адміністративний позов. Підстава позову. Предмет позову. Зміст позову. Види позовів. Право на позов. Вимоги до позовної заяви. Відкриття провадження в адміністративній справі. Підготовче провадження. Завдання та зміст підготовки адміністративних справ до судового розгляду. Відзив на позов. Загальне та спрощене судове провадження. Судовий розгляд справи. Предмет доказування. Судові дебати. Винесення і оголошення судового рішення.

Тема 21. Судові рішення. Перегляд судових рішень в адміністративному судочинстві.

Судові рішення, їх зміст та порядок ухвалення. Постанова. Ухвала. Зміст судового рішення. Вступна частина. Описова частина. Мотивувальна частина. Резулятивна частина. Суд апеляційної інстанції. Право на апеляційне оскарження. Порядок і строки апеляційного оскарження. Вимоги до

заяви про апеляційне оскарження та до апеляційної скарги. Дії суду першої інстанції після одержання апеляційних скарг. Прийняття апеляційної скарги судом апеляційної інстанції.

Тема 22. Виконавче провадження в адміністративному процесі

Поняття виконавчого провадження та його зміст. Органи і посадові особи, які здійснюють примусове виконання рішень. Права і обов'язки державного виконавця. Приватний виконавець. Контроль за діяльністю державних виконавців. Виконавче провадження та його учасники. Відкриття виконавчого провадження. Порядок та умови здійснення виконавчого провадження. Звернення стягнення на майно боржника. Звернення стягнення на майно боржника – юридичної особи. Звернення стягнення на заробітну плату та інші види доходів боржника. Виконання рішень у немайнових спорах. Відповідальність за невиконання судових рішень.

Тема 23. Провадження в справах за зверненнями громадян

Адміністративно-правовий захист прав, свобод та законних інтересів громадян. Правові основи провадження за зверненнями громадян. Право вибору звернення. Класифікація звернень громадян, їх характеристика та особливості проваджень. Вимоги до звернень громадян. Умови за яких звернення не підлягають розгляду. Учасники адміністративних проваджень за зверненням громадян. Стадії, порядок, строки розгляду, і вирішення пропозицій, заяв і скарг громадян. Особистий прийом громадян. Діловодство за зверненням громадян.

Тема 24. Дозвільні та реєстраційні провадження

Дозвільне провадження. Дозвіл. Ліцензія. Правове регулювання. Процедура. Реєстрація. Ліцензування. Суб'єкти дозвільного провадження. Система правового регулювання дозвільного провадження. Види дозвільних проваджень.

Тема 25. Нормотворче провадження

Нормотворче провадження як передумова застосування правових актів управління. Вимоги, що ставляться до правових актів управління. Наслідки недотримання вимог, що ставляться до правових актів управління. Порядок прийняття правових актів управління. Підготовка акта: правова ініціатива, аналіз ситуації і варіантів правового впливу, підготовка проекту акта. Питання чинності правових актів управління. Підстави припинення дії правових актів управління. Зупинення дії акта. Зміна акта, як засіб підвищення його якості.

Тема 26. Атестаційні провадження

Поняття державної атестації. Категорії державних службовців, що підлягають атестації. Атестаційне провадження. Стадії атестаційного провадження. Атестаційна комісія. Атестаційна справа. Наслідки проходження атестації державних службовців. Звільнення від державної атестації. Підстави для проходження повторної атестації.

3. Результати вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне право та процес України» здобувачі вищої освіти повинні засвоїти такі **програмні результати навчання**:

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального (в тому числі земельного та аграрного) і процесуального права.

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

Після вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти здобуває такі **компетентності**:

Загальні:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентості

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право, земельне та аграрне право.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки <u>2</u> Семестр <u>3-4</u>						Рік підготовки <u>2</u> Семестр <u>3-4</u>					
I семестр												
Тема 1. Адміністративне право як галузь права.	12	2	2			8	12	2	2			8
Тема 2. Адміністративно-	12	2	2			8						

правові норми та адміністративно-правові відносини.							12					12
Тема 3. Адміністративно-правовий статус Президента України.	12	2	2			8	12					12
Тема 4. Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права	12		4			8	12		2			10
Тема 5. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права.	12	2	2			8	12					12
Тема 6. Громадські об'єднання та політичні партії як суб'єкти адміністративного права	12		4			8	12					12
Тема 7. Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права	12	2	4			6	12	2	2			8
Тема 8. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки, склад.	12	2	4			6	12	2	2			8
Тема 9. Поняття та підстави адміністративної відповідальності.	12	2	4			6	12		2			10
Тема 10. Адміністративно-правові режими.	12					12	12					12
Усього	120	28	28			64	120	6	10			104
Іспит	30					30	30					30
Разом I семестр	150	28	28			94	150	6	10			134
II семестр												
Тема 11. Поняття та особливості адміністративного процесу.	6	2	2			2	6	2	2			2
Тема 12. Адміністративно-процесуальні норми та відносини.	5		2			3	5					5
Тема 13. Суб'єкти адміністративного процесу.	6	2	2			2	6	2	2			2
Тема 14. Процесуальні строки та судові витрати.	6	2	2			2	6					6
Тема 15. Адміністративне доказування та докази в адміністративному	6	2	2			2	6					6

процесі.												
Тема 16. Провадження в справах про адміністративні правопорушення	6		2			4	6					6
Тема 17. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень	6		2			4	6					6
Тема 18. Провадження в адміністративних справах про дисциплінарні проступки державних службовців	5		2			3	5					5
Тема 19. Адміністративна юрисдикція	6	2	2			2	6					6
Тема 20. Адміністративний позов. Провадження в адміністративному суді першої інстанції	5	2	2			1	5		2			3
Тема 21. Судові рішення. Перегляд судових рішень в адміністративному судочинстві.	6	2	2			2	6					6
Тема 22. Виконавче провадження в адміністративному процесі.	5		2			3	5	2	2			1
Тема 23. Провадження в справах за зверненнями громадян	6		2			4	6					6
Тема 24. Дозвільні та реєстраційні провадження	5	2	2			1	5					5
Тема 25. Нормотворче провадження	6		2			4	6					6
Тема 26. Атестаційні провадження	5		2			3	5					5
Разом	90	16	32			42	90	6	8			76
Іспит	30					30	30					30
Усього годин	120	16	32			72	120	6	8			106
Разом за I та II семестр	270	44	60			166	270	12	18			240

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назви тем	Кількість годин
I семестр		
1.	Адміністративне право як галузь права.	2
2.	Адміністративно-правові норми та адміністративно-правові відносини.	2
3.	Адміністративно-правовий статус Президента України.	2
4.	Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права	2
5.	Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права.	2
6.	Громадські об'єднання та політичні партії як суб'єкти адміністративного права	2
7.	Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права	2
8.	Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки, склад.	2
9.	Поняття та підстави адміністративної відповідальності.	2
Разом		28
II семестр		
11.	Поняття та особливості адміністративного процесу.	2
13.	Суб'єкти адміністративного процесу.	2
14.	Процесуальні строки та судові витрати.	2
15.	Адміністративне доказування та докази в адміністративному процесі.	2
16.	Провадження в справах про адміністративні правопорушення	2
17.	Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень	2
18.	Провадження в адміністративних справах про дисциплінарні проступки державних службовців	2
19.	Адміністративна юрисдикція	2
20.	Адміністративний позов. Провадження в адміністративному суді першої інстанції	2
21.	Судові рішення. Перегляд судових рішень в адміністративному судочинстві.	2
22.	Виконавче провадження в адміністративному процесі.	2

23.	Провадження в справах за зверненнями громадян	2
24.	Дозвільні та реєстраційні провадження	2
25.	Нормотворче провадження	2
26.	Атестаційні провадження	2
Разом		32
Разом I-II семестр		60

6. Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назви тем
1.	Адміністративне право як галузь права.
3.	Адміністративно-правовий статус Президента України.
4.	Органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права
5.	Органи місцевого самоврядування як суб'єкти адміністративного права.
6.	Громадські об'єднання та політичні партії як суб'єкти адміністративного права
7.	Фізичні особи як суб'єкти адміністративного права
8.	Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки, склад.
9.	Поняття та підстави адміністративної відповідальності.
10.	Поняття та особливості адміністративного процесу.
11.	Суб'єкти адміністративного процесу.
12.	Процесуальні строки та судові витрати.
13.	Адміністративне доказування та докази в адміністративному процесі.
14.	Провадження в справах про адміністративні правопорушення
15.	Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень
16.	Провадження в адміністративних справах про дисциплінарні проступки державних службовців
17.	Адміністративна юрисдикція
18.	Адміністративний позов. Провадження в адміністративному суді першої інстанції
19.	Судові рішення. Перегляд судових рішень в адміністративному судочинстві.

20.	Виконавче провадження в адміністративному процесі.
21.	Провадження в справах за зверненнями громадян
22.	Дозвільні та реєстраційні провадження
23.	Нормотворче провадження
24.	Атестаційні провадження

Самостійна робота може бути виконана у формі реферату.

Тематика рефератів, вимоги до оформлення та оцінювання рефератів вказані у Методичних рекомендаціях з (Адміністративного права та процесу) для виконання практичних та самостійних робіт студентами економічного факультету денної форми навчання та студентів Навчально-наукового інституту заочної та післядипломної освіти спеціальність 081 «ПРАВО».

Теми рефератів

1. Виникнення засад адміністративного права: від камералістики і поліцейського права до адміністративного права.
2. Виконавча влада як гілка державної влади та її управлінська спрямованість.
3. Співвідношення публічного управління та виконавчої влади.
4. Конституційне регулювання адміністративно-правових відносин.
5. Законодавчі акти в системі джерел адміністративного права.
6. Система органів виконавчої влади та основні засади її структурної побудови.
7. Кабінет Міністрів в системі органів виконавчої влади.
8. Міністерства та відомства як центральні органи виконавчої влади.
9. Порядок проходження служби в поліції.
10. Стадії проходження державної служби.
11. Служба в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика.
12. Особливості дисциплінарної відповідальності окремих видів державних службовців.
13. Соціальне забезпечення державних службовців.
14. Дисциплінарна відповідальність державних службовців за вчинення корупційних діянь.
15. Порядок розробки, прийняття, набрання чинності та дії актів публічного управління.
16. Особливості актів публічного управління.
17. Управлінський процес, як вид юридичного процесу.
18. Відшкодування шкоди, заподіяної громадянину незаконними діями органів дізнання, попереднього слідства, прокуратури та суду.
19. Класифікація видів державного контролю.
20. Контроль з боку органів місцевого самоврядування .
21. Контроль з боку громадських організацій.
22. Законодавче регулювання адміністративної відповідальності.
23. Форми вини суб'єкта адміністративного проступку.
24. Адміністративно-правові засади управління освітою.
25. Адміністративно-правові засади управління в сфері забезпечення обороноздатності країни.
26. Поняття та правила предметної підсудності та наслідки її недотримання.
27. Особливості розмежування предмету адміністративної і конституційної юрисдикцій.
28. Правовий статус спеціаліста, експерта та свідка.

29. Процесуальні права та обов'язки сторін в адміністративному процесі.
30. Треті особи в адміністративному процесі: поняття, ознаки та види.
31. Представництво в судах адміністративної юрисдикції.
32. Поняття адміністративного позову, його ознаки.
33. Види позовів в адміністративному процесі.
34. Форма і зміст адміністративного позову.
35. Поняття та види строків в адміністративному процесі

7. Методи і форми навчання

1. **Словесні методи** – лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту;
2. **Наочні методи** – ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.
3. **Метод навчання** за рівнем пізнавальної активності - пояснювально-ілюстративний метод, метод відтворення, метод проблемного викладу, частково-пошуковий метод, дослідницький метод.
4. **Практичні методи** – виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань і тестів, ділові ігри, презентації, реферати.

8. Методи і форми контролю:

1. **Усне опитування** (індивідуальне, аналіз відповідей здобувачів вищої освіти).
2. **Письмова аудиторна та позааудиторна практична перевірка** – аналіз розв'язків ситуативних завдань і тестів шляхом застосування адміністративного законодавства, аналіз рефератів, доповідей, презентацій.

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація, екзамен.

Форми контролю: усна, письмова, комбінована.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

III семестр

Поточне тестування та самостійна робота									Сума	Іспит	Разом
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	50	50	100
10	5	5	5	5	5	5	5	5			

IV семестр

Поточне тестування та самостійна робота			С	Іспит	Разом
			У		
			М		

																a		
T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26			
5	5	5	5		5		5		5		5		5		5	50	100	

10. Порядок оцінювання результатів навчання

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Адміністративне право та процес України» здійснюється у двох семестрах і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного, практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр та набуття певних компетентностей, що проводиться як контрольний захід. На екзамені оцінюванню підлягають:

- володіння нормативно-правовими актами, що є джерелами Адміністративного права та процесу України;
- володіння ключовими теоретичними знаннями про об'єкт дисципліни;
- здатність творчо мислити та синтезувати знання;
- уміння використовувати знання для розв'язання практичних завдань тощо.

Загальна оцінка за екзамен визначається як сума поточного контролю (до 50 балів) та відповідей на питання екзаменаційного білету або тестового завдання (до 50 балів).

Екзаменаційні білети з дисципліни «Адміністративне право та процес України», містять 3 теоретичні питання, що включають матеріал навчальної програми, яка використовується в процесі навчання.

Студент на іспиті отримує білет, на якому є пронумеровані питання, та чисті аркуші паперу. Іспит відбувається в письмово-усній формі.

У процесі усного опитування, викладач зобов'язаний спершу вислухати повну відповідь студента (не залежно від того, чи вона є правильною) і лише потім задавати уточнюючі, додаткові запитання. Обов'язково наголошується на неправильних фрагментах відповіді, на суті помилок.

Можливе проведення семестрового екзамену у формі тестування в системі Moodle.

Оприлюднення результатів іспиту проводиться публічно.

11. Критерії оцінювання знань студентів визначені у Положенні про критерії оцінювання ЛНУП.

12. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; методичні рекомендації для підготовки до практичних та самостійних робіт здобувачів вищої освіти; контрольні роботи; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю; методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань.

13. Список рекомендованої літератури

I. Нормативно-правові акти

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV.
URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон УРСР від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
4. Митний кодекс України: Кодекс України; Закон, Кодекс від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-VI#Text>
5. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#n83>
6. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
7. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 № 2232-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text>
8. Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування окремих питань організації та діяльності органів місцевого самоврядування і районних державних адміністрацій: Закон України від 17.11.2020 р. № 1009-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1009-IX#Text>
9. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
10. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
11. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
12. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
13. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
14. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 № 1207-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>
15. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
16. Про засади державної антикорупційної політики в Україні на 2014-2017 роки: Закон України від 14.10.2014 р. № 1699-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>
17. Про Збройні Сили України. Закон України від 06.12.1991 № 1934-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12#Text>
18. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96- ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>

19. Про Кабінет міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
20. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9.04.1999 р. № 586. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
21. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>
22. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 р. № 3543-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>
23. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>
24. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
25. Про Національну поліцію: Закон України від 2.07.2015 р. № 580-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
26. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 р. № 1682-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1682-18>
27. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2365-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#n83>
28. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України. Закон України від 21.01.1994 № 3857-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12#Text>
29. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
30. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text>
31. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 р. № 2493-III. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
32. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text>
33. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 р. № 3166-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
34. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-413>

II Спеціальна література

1. Адміністративна відповідальність юридичних осіб: навчальний посібник / Петков С.В., Чубенко А.Г., Золотарьова М.К., Бортняк К.В., Микитюк М.А., та ін.; за заг. ред. Петкова С.В. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 272 с.
2. Адміністративна деліктологія: сучасна модель відповідальності посадових осіб органів публічної влади: навчальний посібник / Петков С.В., Армаш Н.О., Соболев Є.Ю. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 153 с.
3. Адміністративна процедура: навч. посібник / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловйова, А.М. Школик; за заг. ред. І. В. Бойко. Харків: Право, 2019. 206 с.
4. Адміністративне право України: підручник / В.В. Серета, О.Л. Хитра, Ю.С. Назар, Д.І. Йосифович, Я.М. Когут та ін.; за заг. ред. Ю.С. Назара. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 680 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/4364>

5. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
6. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; видання четверте. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
7. Адміністративне право України (загальна частина): навчальний посібник / Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.; вид. 2-е, доп. Львів: СПОЛОМ, 2021. 616 с.
URL:<http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3866>
8. Адміністративне право України у схемах та коментарях: навчальний посібник / Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 412 с.
9. Шаповал Р.В. Адміністративне судочинство: підручник для здобувачів вищої освіти. Київ: Право, 2023. 432 с.
10. Шарая А.А. Теорія принципів адміністративно-процедурного права: монографія. Київ: Гельветика, 2019. 400 с.
11. Адміністративна процедура: навч. посібник / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловйова, А.М. Школик; за заг. ред. І. В. Бойко. Харків: Право, 2019. 206 с.
12. Адміністративне процесуальне право: навч. посіб. / за заг. ред. Т.П. Мінки. Х.: Право, 2017. 320 с.
13. Адміністративний процес в Україні: колективна монографія / В. Галуцько, П. Діхтієвський, С. Стеценко та ін.; Київ: Олді, 2021. 846 с.
14. Адміністративний процес України (у схемах): навчальний посібник. / М. М. Бурбика, М. В. Колеснікова, А. В. Солонар. Суми: Сумський державний університет, 2019. 108 с.
15. Адміністративно-юрисдикційна діяльність органів охорони державного кордону: підручник / Курилюк Ю.Б., Мота А.Ф., Гринько Р.В., Демчик Н.П., Кушнір Я.О., Михеєнко М.М. Київ: Дакор, 2023. 484 с.
16. Бандурка, О. М. Адміністративний процес України: монографія / О. М. Бандурка. Харків: ХНУВС - Майдан, 2019. 422 с.
17. Бевзенко В.М., Смокович М.І. Адміністративний процес України: теорія та практика: підручник. Київ: Видавничий дім «Дакор», 2022. 1256 с.
18. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / за ред. Мельника Р.С. Київ: Гельветика, 2019. 1030 с.
19. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / за заг. ред. Петкова С.В. Київ.: Центр учбової літератури, 2017. 384 с.
20. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / за заг. ред. Журавльова Д. В. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2019. 419 с.
21. Шаповал Р.В. Адміністративне судочинство: підручник для здобувачів вищої освіти. Київ: Право, 2023. 432 с.
22. Шарая А.А. Теорія принципів адміністративно-процедурного права: монографія. Київ: Гельветика, 2019. 400 с.

III Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси - [книжковий фонд](#) читального залу Львівського НУП (м. Дубляни, вул. В. Великого, 1), Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаніка НАН України (вул. Стефаніка, 2).

Електронні інформаційні ресурси:

Судова влада України: офіційний веб-портал: URL: <http://court.gov.ua>.

Офіційний веб-портал Верховного Суду : URL: <http://www.scourt.gov.ua>.

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України: URL: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.

Офіційний веб-портал Верховної Ради України: URL: <http://www.rada.gov.ua>.

Інститут законодавства Верховної Ради України:

URL: <http://instzak.rada.gov.ua/instzak/control/uk/index>.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини: URL: <http://www.ombudsman.gov.ua>.

Офіційне інтернет-представництво Президента України: URL: <http://www.president.gov.ua>.

Урядовий портал (Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України):

URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

Урядовий портал Кабінету Міністрів України: URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Міністерство юстиції України: офіційний веб-сайт: URL: <http://www.minjust.gov.ua>

Інформаційний центр Міністерства юстиції України:

URL: <http://www.informjust.kiev.ua>

Міністерство освіти і науки України: офіційний веб-сайт: URL: <http://www.mon.gov.ua>

Офіційний веб-сайт Генеральної прокуратури України: URL: <http://www.gp.gov.ua>.

Національний інститут стратегічних досліджень (НІСД): URL: <http://www.niss.gov.ua>

Офіційний вісник України (Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України): URL: <http://ovu.com.ua/articles>.

Національна парламентська бібліотека України:

URL: <http://www.rada.kiev.ua/LIBRARY/index.htm>.

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

